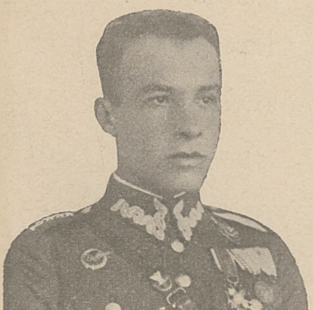
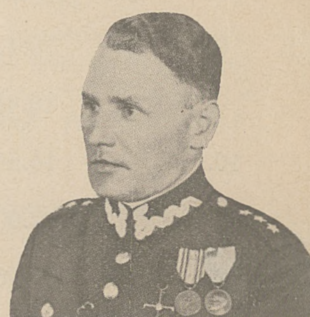
PROGRAM
MIĘDZYNARODOWYCH ZAWODÓW BALONÓW WOLNYCH
o puhar **GORDON BENNETT'A**
organizowanych przez Aeroklub Rzeczypospolitej Polskiej

Kpt. Z. Burzyński

Puhar Gordon-Bennett'a fund. Chicago Daily News

Kpt. Fr. Hynek

Warszawa, 23-go września 1934 roku.

Początek 15.30 po poł.

Cena 40 groszy.

Niedziela, 23 września 1934 r.

KOLEJNOŚĆ STARTU BALONÓW

1.	godz.	16.00	balon	„Warszawa”	(Polska)
2.	„	16.06	„	„Stadt Essen”	(Niemcy)
3.	„	16.12	„	„Bratislava”	(Czechy)
4.	„	16.18	„	„Belgica”	(Belgja)
5.	„	16.24	„	„Dux”	(Włochy)
6.	„	16.30	„	„US-Navy”	(St. Zjednoczone)
7.	„	16.36	„	„Zürich”	(Szwajcarja)
8.	„	16.42	„	„L'Aigle“	(Francja)
9.	„	16.48	„	„Kościuszko”	(Polska)
10.	„	16.54	„	„Wilhelm von Opel”	(Niemcy)
11.	„	17.00	„	„Bruxelles 1935”	(Belgja)
12.	„	17.06	„	„Buffalo Courier Express”	(St. Zjednoczone)
13.	„	17.12	„	„Basel”	(Szwajcarja)
14.	„	17.18	„	„Toruń”	(Francja)
15.	„	17.24	„	„Polonja”	(Polska)
16.	„	17.30	„	„Deutschland”	(Niemcy)
17.	„	17.36	„	„Lorraine”	(Francja)

INFORMACJE

Ceny biletów: Miejsca siedzące: Loże 10 zł. i 8 zł., trybuny zł. 5.— i 3.—. Miejsca stojące zł. 1.—. Samochody — wjazd zł. 3.—.

Na miejsca siedzące — wejście od ul. Topolowej. Dojazd tramwajami: Z, 17 i 25. Sprzedaż biletów w kasach wzdłuż ul. 6 sierpnia (dawniej Nowowiejskiej) w okolicy szpitala Marszałka Piłsudskiego.

Na miejsca stojące — wejście od ul. Wiśniowej i Rakowieckiej. Dojazd tramwajami: 1, 3, 9, 12 i 19. Sprzedaż biletów w kasach na placu Unji Lubelskiej i wzdłuż ul. Rakowieckiej.

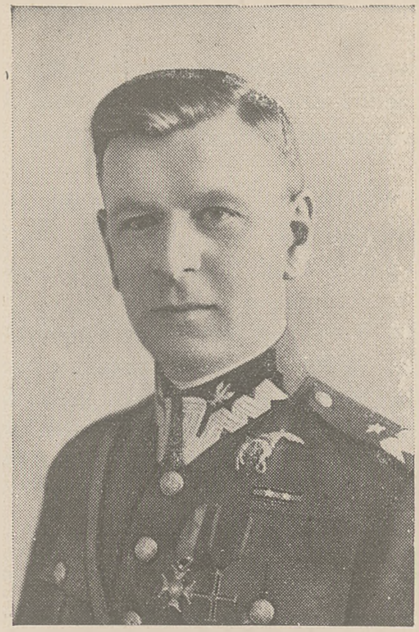
Program dnia: Godz. 6 rano: rozpoczęcie napełniania balonów.
Godz. 15.30: przybycie przedstawicieli rządu.
Godz. 15.50: przyciągnięcie przed lożę honorową pierwszego, wylosowanego balonu. Przemówienie wiceministra kom. Piaseckiego. Odegranie hymnu państwowego. Wciągnięcie na maszt flagi państwowej polskiej i flagi Aeroklubu R.P.

EKIPA POLSKA

Por. Wawszczak, kpt. Janusz, por. Zakrzewski, ppłk. Wolszlegier (kier. ref. bal. Dep. Aer. M. S. Wojsk.), por. Pomaski, kpt. Hynek i kpt. Burzyński. Fot. J. Ryś.

KOMITET ORGANIZACYJNY ZAWODÓW

Gen. Bryg. pil. inż. Ludomił Rayski — Szef Dep. Aer. M. S. Wojsk, v. prezes A. R. P.

Ppłk. Jan Wolszlegier, kier. ref. balonowego, Dep. Aer. M. S. Wojsk.

Ppłk. dypl B. J. Kwieciński, sekretarz generalny A. R. P.

Fot. J. Ryś

LISTA ZAWODNIKÓW

przyjmujących udział w Międzynarodowych Zawodach Balonów Wolnych o Puhar Gordon Bennett'a organizowanych przez Aeroklub Rzeczypospolitej Polskiej

Nazwa balonu	Pojemność m^3	Załoga
	Aero-Club von Deutschland — 3 balony	
Deutschland	2200	K. Gotze i Dr. Burghard
Stadt Essen	2200	H. Kaulen i H. Pröbsting
Wilhelm von Opel	2200	W. Zinner i E. Deku
	Aero-Club Royal de Belgique — 2 balony	
Belgica	2200	E. Demuyter i L. Coeckelbergh
Bruxelles 1935	2200	Ph. Quersin i M. van Schelle
	National Aeronautic Association — 3 balony	
US — Navy	2200	Ch. H. Kendall i H. T. Orville
US — Army	2200	Mc. Cormick i R. R. Gillespie
Buffalo Courier-Express	2200	G. Hineman i M. F. Vanik
	Aero-Club de France — 3 balony	
nie podano	2200	Ch. Dollfus
Lorraine	2200	A. Boitard i Ch. Dupont
Toruń	2200	G. Ravaine i R. Deguy
	Reale Aero-Club d'Italia — 1 balon	
Dux	2200	F. Amoroso i A. Pirazzoli
	Aeroklub Rzeczypospolitej Polskiej — 3 balony	
Kościuszko	2200	Fr. Hynek i Wł. Pomaski
Polonja	2200	A. Janusz i Ig. Wawszczak
Warszawa	2200	Zb. Burzyński i J. Zakrzewski
	Aero-Club de Suisse — 3 balony	
Zürich 3	2200	W. Gerber i Dr. E. Tilgenkamp
Basel	2200	A. Van Baerle i J. Dietschi
Victor de Beauclair	2200	nie podano
	Aeroklub Republiky Ceskoslovenske — 1 balon	
Mobiloil	1600	F. Jezisok, G. Peter, Dr. D. Fabry

Ogółem 19 balonów.

XXII Międzynarodowe Zawody B

im. Gordon-B

Konsul Gen. R. P. Zbyszewski w Chicago wita zwycięskich lotników kpt. Hynka i kpt. Burzyńskiego

Zawody balonów wolnych o puhar Gordon-Bennet'a posiadają już trzydziestoletnią tradycję. Zaczęły się one w roku 1905, kiedy to wydawca potężnego dziennika amerykańskiego „New-York Herald" James Gordon Bennett ufundował nagrodę wynoszącą 50.000 franków dla sportu balonowego. Z pieniędzy tych kupiono puhar imienia ofiarodawcy i wyznaczono trzy nagrody pieniężne po 12.500 franków dla zwycięzców w zawodach balonów wolnych.

Pierwsze zawody odbyły się w roku 1906 w Paryżu. Odtąd odbywają się one corocznie, do roku 1913 włącznie. Po wojnie zostały wznowione w roku 1920 i z wyjątkiem roku 1931 odbywają się stale przy licznym udziale najróżniejszych państw. Najwięcej zwycięstw odnieśli dotychczas Amerykanie (10) i Belgowie (5).

Zwycięscą zawodów zostaje ten pilot, który przeleci balonem wolnym największą przestrzeń w linji prostej od miejsca startu do miejsca lądowania.

Aeroklub, w którego barwach leciał zwycięsca zdobywa puhar na jeden rok, poczem obowiązany jest do

ur
Ac
to

stv
ba
(2:
św

mu

w
a

za
"
"
"
"
"
"
"

sz
i i
L.(

otr

ha

Tłumy publiczności na terenie wystawy światowej w Chicago, podczas wręczania naszym lotnikom I nagrody.

w Ameryce, na lotnisku w (
mil od Chicago. Startowało
kańskie „Good-Year IX" z
i Fr. Trotter'em i „U. S. Navy'
dall, jeden balon belgijski
i M. Van Schelle, balon franc
chet i G. Ravaine, balon nie
pilotami R. Schuetze i E. K
„Kościuszko" z pilotami kpt
Burzyńskim. Start odbył się w
ryce i tam, za oceanem, przy
międzynarodowej wspaniałe z
polski „Kościuszko", przeby
32 minut przestrzeń 846 mil
Hynek i kpt. Burzyński mogą
stwem nad tak słynnym pilot
van Orman, który w zawoda
nett'a cenne to trofeum zdob
II miejsce zajął amerykanin
III „ „ amerykanin
IV „ „ niemiec Sch
V „ „ belgijczyk Q
VI „ „ francuz Blau

ły Balonów Wolnych o Puhar on-Bennett'a

urządzenia następnych zawodów. Jeśli Aeroklub zdobędzie puhar trzykrotnie to stanie się jego właścicielem.

Każdy Aeroklub, czyli każde państwo może zgłosić do zawodów trzy balony, o ograniczonej pojemności (2200 m. sześc.), napełnionych gazem świetlnym.

Załogę każdego balonu stanowić muszą dwaj piloci.

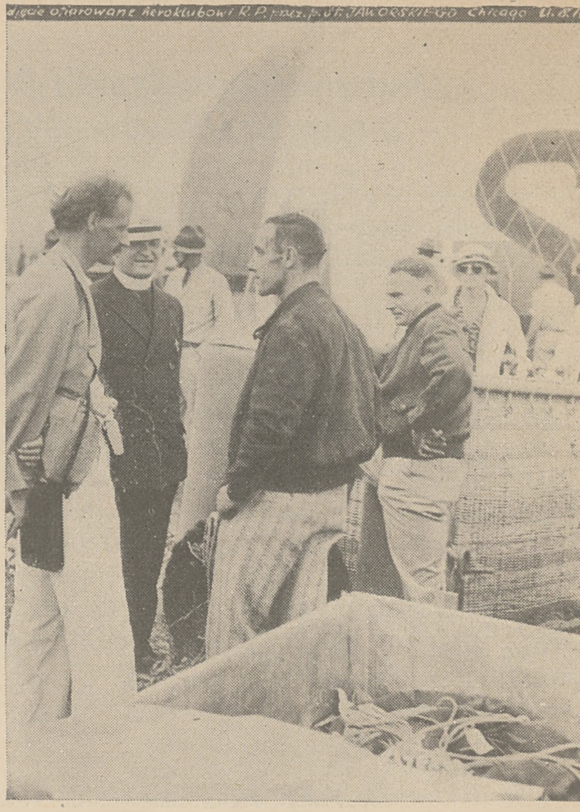
Zawody są bogato wyposażone w nagrody pieniężne dla zwycięsców, a mianowicie:

za	zdobycie	I-go	miejsca	10.000 zł.
„	„	II-go	„	7.000 „
„	„	III-go	„	4.000 „
„	„	IV-go	„	2.500 „
„	„	V-go	„	1.500 „
„	„	VI-go	„	1.200 „
„	„	VII-go	„	1.000 „
„	„	VIII-go	„	800 „

Poza nagrodami wymienionemi jeszcze szereg nagród ofiarowały osoby i instytucje, m. in. znaczną nagrodę L.O.P.P.

Wszyscy uczestnicy zawodów otrzymają medale pamiątkowe.

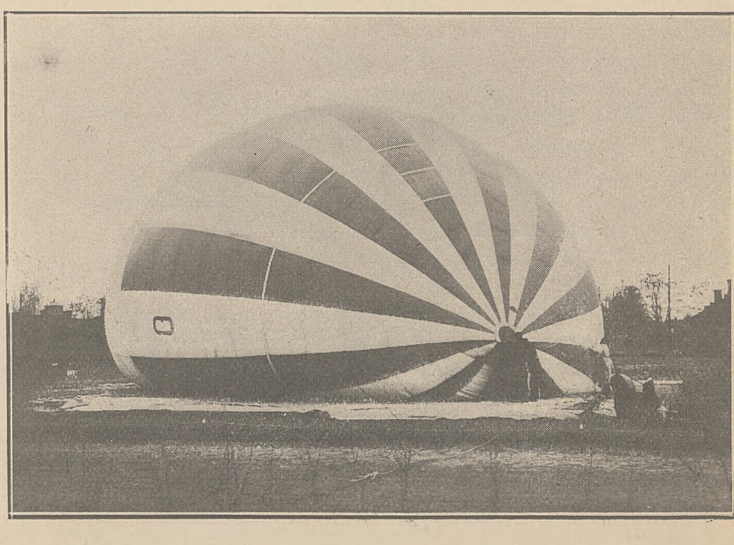
W roku ubiegłym zawody o puhar Gordon Bennett'a odbyły się

Prof. Piccard w rozmowie z kpt. Hynkiem i kpt. Burzyńskim

ı w Glenview, odległym o 15 vało 6 balonów, dwa amery-" z pilotami Van Orman'em Navy"z pilotami Settle i Ken-iski z pilotami P. Querstin francuski z pilotami G. Blan-n niemiecki „Deutschland" z E. Koerner'em i balon polski kpt. Fr. Hynkiem i por. Zb. się w dniu 2 września w Ame-przy bardzo silnej konkurencji iałe zwycięstwo odniósł balon zebywając w ciągu 39 godzin 5 mil angielskich. Załoga, kpt. mogą poszczycić się zwycię-pilotem balonowym jak W. T. wodach o puhar Gordon-Ben-zdobył trzykrotnie.

anin Sette	776 mil
kanin Van Orman	492 „
Schuetze	251 „
yk Querstin	229 „
Blauchet	155 „

Balon „Kościuszko" napełniany gazem przed zawodami

Międzynarodowe Zawody Balonów Wolnych o Puhar Gordon-Bennett'a 1906 — 1933

Rok	Miejsce startu	Ilość balonów	Pilot	Zdobywca Puharu
1906	Paris	16	F. S. Lahm (U.S.A.)	Nation. Aeron. Assoc. of USA
1907	St. Louis	9	O. Erbsloeh (Niemcy)	Aero-Club von Deutschland
1908	Berlin	23	Schaek (Szwajcarja)	Aero-Club de Suisse
1909	Zurich	17	W. Mix (U.S.A.)	Nation. Aeron. Assoc. of USA
1910	St. Louis	10	A. R. Hawley (U.S.A.)	Nation. Aeron. Assoc. of USA
1911	Kansas City	6	O. Goericke (Niemcy)	Aero-Club von Deutschland
1912	Stuttgard	20	M. Bienaimé (Francja)	Aero-Club de France
1913	Paris	18	R. Upson (U.S.A.)	Nation. Aeron. Assoc. of USA
1920	Birmingham	7	E. Demuyter (Belgja)	Aero-Club Royal de Belgique
1921	Bruxelles	14	Ambruster (Szwajc.)	Aero-Club de Suisse
1922	Geneve	19	E. Demuyter (Belgja)	Aero-Club Royal de Belgique
1923	Bruxelles	21	„ „	„ „ „
1924	Bruxelles	17	„ „	„ „ „

II Puhar Fund. Aero-Club Royal de Belgique

1925	Bruxelles	18	Veenstra (Belgja)	Aero-Club Royal de Belgique
1926	Anvers	17	Van Orman (U.S.A.)	Nation. Aeron. Assoc. of USA
1927	Detroit	15	E. Hill (U.S.A.)	„ „ „ „
1928	Detroit	12	Koepner (U.S.A.)	„ „ „ „

III Puhar Fund. Henry Ford

1929	St. Louis	8	Van Orman (U.S.A.)	Nation, Aeron. Assoc. of USA
1930	Cleveland	6	Van Orman (U.S.A.)	„ „ „ „
1932	Bale	17	Settle (U.S.A.)	„ „ „ „

IV Puhar Fund. Chicago Daily News

1933	Chicago	8	Fr. Hynek (Polska)	Aeroklub Rzplitej Polskiej
1934	Warszawa	17	„ „ „	„ „ „
1935				„ „ „

Wojskowe Warsztaty Balonowe w Legjonowie

Balony kuliste. biorące udział w tegorocznych zawodach o puhar Gordon-Bennett'a, wyprodukowane zostały w Wojskowych Warsztatach Balonowych w Legjonowie. Placówka ta, zorganizowana dla potrzeb Wojsk Balonowych, a pozostająca od r. 1929 pod Kierownictwem inż. mjr. Mazurka, wykazuje stałą tendencję rozwojową w kierunku oparcia produkcji balonowej z jednej strony całkowicie o przemysł krajowy, z drugiej strony w kierunku wyłonienia własnych typów balonów, mozliwie najbardziej odpowiadających wymaganiom nowoczesnej wiedzy technicznej. W pierwszym kierunku osiągnięto samowystarczalność w ramach rodzimej produkcji, przyczem w dziedzinie tej zdziałano bardzo dużo, jeżeli się zważy, że przemysł krajowy zetknął się poraz pierwszy z tego rodzaju produkcją, gdzie wymagania są nad wyraz wysokie i gdzie przemysł ten nie posiadał prawie żadnych, koniecznych tu, doświadczeń. Cała inicjatywa wyjść więc musiała z konieczności ze strony Kierownictwa W. W. Balon,— a żmudna praca konstrukcyjna z rąk młodego inżyniera Paczosy, dzielnie wysuwającego się na czoło polskich konstruktorów lotniczych.

Drugi punkt postawionego programu, realizowany jest stopniowo, ze względu na szczupłość środków, stojących do dyspozycji — W. W. Bal., pomyślane jako placówka produkująca na zasadach przemysłowych, a nie naukowo-doświadczalna, nie rozporządza środkami na miarę podobnych placówek zagranicznych, nie mniej jednak i w tym kierunku prowadzona jest, w miarę posiadanych możliwości celowa i planowa praca z pozytywnymi wynikami.

Własny typ balonu kulistego wykonany został przez W. W. Bal. po raz pierwszy na zawody Gordon-Bennett'a w r. 1932. — Ponieważ w zawodach tych Polska brała udział po raz pierwszy, brakło pewnych danych doświadczalnych, na których oparta być powinna konstrukcja tego rodzaju balonów. Na podstawie doświadczeń pierwszych zawodów z udziałem Polski, Biuro konstrukcyjne opracowało nowy typ balonu, który pod nazwą „Kościuszko" zdobył 1-ą nagrodę w zawodach o puhar Gordon-Bennett'a w Ameryce, w ubiegłym roku.

Głównym czynnikiem, decydującym o wartości balonu sportowego, jest jego lekkość. W balonie „Kościuszko" o pojemności 2200 m^3, osiągnięto przez celową konstrukcję i odpowiednie wyzyskanie materjałów, ciężar, całkowity balonu 375 kg., a więc o kilkadziesiąt kg. mniejszy od przodujących balonów zagranicznych tej samej pojemności. Jest to zysk bardzo duży, jeżeli się zważy, że balon jako taki jest koncepcją czysto statyczną i skostniałą, nie dopuszczającą żądnych nowych pomysłów zasadniczych.

Zauważyć przytem należy, że pewność i bezpieczeństwo balonu utrzymane zostały w wystarczających granicach, gwarantujących pełne bezpieczeństwo załogi balonu.

Balony kuliste W. W. Bal. zdobyły sobie pełne uznanie zainteresowanych czynników zagranicznych, czego najlepszym dowodem jest zamówienie balonu pojemności 2200 m^3 przez Aeroklub szwajcarski i liczne zapytania ze strony Aeroklubów zagranicznych.

Wykonane na obecne zawody balony nie różnią się konstrukcyjnie od balonu „Kościuszko" poza drobnemi zmianami i ulepszeniami. Główny nacisk położony został natomiast na uzyskanie możliwie największej szczelności i trwałości powłoki balonów. Znaną jest rzeczą, że guma jest materjałem bardzo nietrwałym i kapryśnym, a zwłaszcza w dziedzinie fabrykacji powłok balonowych natrafia się na bardzo wielkie trudności. Dobroć tkaniny przegumowanej zależy od tylu różnorodnych czynników, że wybór odpowiedniej mieszanki gumowej i procesu fabrykacyjnego, wymaga żmudnej pracy laboratoryjnej, szeregu prób i doświadczeń oraz stałej kontroli i pieczołowitości.

Ponieważ recepty zagraniczne okazały się zawodne, W. W. Bal. przeprowadziły cały szereg badań laboratoryjnych, prób i doświadczeń, w celu ustalenia najkorzystniejszego składu mieszanki gumowej, barwienia ochronnego i procesu wulkanizacji. Rezultatem omawianych doświadczeń jest tkanina zastosowana w produkcji ostatnich balonów kulistych i uwięźnych. Każda sztuka tkaniny przechodzi przed oddaniem jej do produkcji przez szereg badań na specjalnie w tym celu zainstalowanej aparaturze, a dodatnie

wyniki tych badań dają dostateczną gwarancję, że tkanina odpowiada warunkom trwałości i szczelności, stawianym tego rodzaju tkaninom. Rzeczowość orzeczeń, stawianych na podstawie prób wstępnych, potwierdzona została przez doświadczenia na gotowych balonach.

W dziale balonów kulistych produkują W. W. Bal. typy o pojemności 2200 m³ specjalnie na zawody międzynarodowe oraz typy balonów sportowych i szkoleniowych, o pojemności 450, 750, 1200 i 1600 m³. Te ostatnie pracujące w bardziej niekorzystnych warunkach, wykonywane są odpowiednio wytrzymalsze i cięższe, z podwójnej tkaniny przegumowanej i przy utrzymaniu wyższego spółczynnika bezpieczeństwa.

Dla potrzeb Wojsk balonowych produkują W. W. Bal. balony obserwacyjne i zaporowe.

Oprocz balonów i sprzętu pomocniczego do nich produkują W. W. Bal. spadochrony. Spadochrony wykonywane są w dwóch zasadniczych typach, jako t. zw. plecowe i piersiowe i w dwóch wielkościach powierzchni nośnej. Typ o większej powierzchni nośnej przeznaczony jest dla osób o wadze większej od 80 kg., dla zapewnienia im bezpiecznej szybkości opadania. W obu typach zastosowane są najnowsze wynalazki w tej dziedzinie, jak odpinacz szelek spadochronowych po wylądowaniu, dla uniknięcia wleczenia, poduszki powietrzne dla wygodnego oparcia i t. p.

Spadochrony produkcji W. W. Bal., wypróbowane przed oddaniem ich do użytku i w wielu przypadkach przymusowego lądowania, okazały się niezawodne w użyciu i dają 100%-wą pewność otwarcia. Wykonane są z najlepszych gatunków materjałów (jedwab na płachty i plecionki nośne, wysokowartościowa stal chromo-niklowa na części metalowe), badanych bardzo skrupulatnie przed użyciem ich do produkcji, czy odpowiadają stawianym im, bardzo wysokim, warunkom wytrzymałościowym.

Zarówno w dziedzinie balonowej jak i spadochronowej Warsztaty pracują, wykazując stały postęp.

Artykuły Warsztatów są dzisiaj na rynku zagranicznym evenementem a zeszłoroczna nagroda o Puhar Gordona Bennett'a, zdobyta w Ameryce, wysunęła Warsztaty Balonowe na czoło Zakładów Balonowych w Europie.

Tegoroczne zawody są mocno zasobne w balony produkcji polskiej, bowiem oprócz balonów „Kościuszko", „Polonja" i „Warszawa II", startuje balon „Zuruch III" zakupiony przez Aeroklub szwajcarski, oraz balon „Toruń" wypożyczony przez Francję. Balon „Bratislava" był całkowicie remontowany i doprowadzony do stanu używalności przez Warsztaty Balonowe.

Najpopularniejsze lokale w Warszawie

RESTAURACJA — KAWIARNIA — BAR

„GASTRONOMJA"

NOWY-ŚWIAT 16 (róg Al. 3-go Maja
obok gmachu Banku Gospod. Kraj.)

FILJA:

RESTAURACJA — BAR

„NOWA GOSPODA"

JASNA 4 (róg Boduena —
1 min. drogi od Filharmonji)

Wykwintna kuchnia

Najlepsze zespoły muzyczne

Wyjątkowo niskie ceny!

UWAGA: W DNIU ZAWODÓW O PUHAR GORDON-BENNNETT'A, t. j. DNIA 23 WRZEŚNIA 1934 r. NASZE LOKALE CZYNNE OD GODZ. 8-EJ RANO.

Wydawca: W. C. Rokosz

Drukarnia Oświatowa, Sp. z o. o., ul. Żelazna 9?